

Ignasi Iglesias (*)

L'Ignasi Iglesias és mort i amb ell, s'ha apagat aquella veu amorosa que havia arribat a tots els àmbits de la terra catalana. Perquè no hi ha recó, de Catalunya, vila o ciutat, on no hagi arribat la paraula del Mestre i fet estremir de sentiment per un igual a totes, perquè per ell no hi havia gerarquies, ni preferències, i és que tota la seva obra amarada de profund amor, parlava al cor i amb el cor. Per això hem vist arribar flors de tots els indrets de Catalunya, damunt la seva tomba; per això hem vist llàgrimes de totes les llars catalanes; per això hem vist els infants, amor de la seva vida, fer un punt en les seves rialles, mentre l'ombra del Mestre ha passat amb la seva testa lluminosa, la mirada plena d'amor, els cabells platejats, esborriats per l'aire, la barba grisa, el braç estirat, amb la mà oberta, vestint túnica blanca, com un altre Crist-Redemptor, eixugant aquelles llàgrimes tan seves, acaronent aquells infants tan seus i recollint aquelles flors tan seves.

Si tota Catalunya s'ha contrit i s'ha extremat de pena i dolor, més ho han fet la ciutat de Reus i el "Centre de Lectura", que tenien la predilecció del plorat poeta, tant, que com ha escrit l'amie Cavallé, havien motivat aquestes paraules de l'Ignasi Iglesias, "Ja tinc dit als de casa que si em perdo, em busquin a Reus i si aquí no em troben em trobaran a Figueres".

Per això la Secció de Literatura, recollint el sentir del "Centre" i de la ciutat, ha organitzat aquesta vetllada necrològica d'avui, a la memòria de l'Ignasi Iglesias. I hem volgut que vinguessin a acompanyar-nos homes dels altres indrets de la terra catalana. Així veiem aquí aplegats el senyor Pere Coromines, representant de l'Ateneu Barcelonès i els intellectuals de la ciutat cap i casal de Catalunya. El senyor Puig Pujades, vingut de Figueres, d'aquelles terres empordaneses que tant estimà el Mestre. El senyor Estadella, de Lleyda, l'alta terra, on donà els primers passos en l'art dramàtic l'Iglesias. I també hi som els reusencs, i molts amics de la comarca. Tots hi aporten el foc del nostre entusiasme i el respecte de la nostra admiració. I, aquí, davall la lluminositat del camp tarragoní, floreix com una solidaritat de pobles germans, talment, com si aquest home, la memòria del qual avui honorem, mort i tot, vingüés encara, a encomanar-nos optimisme, encara ens allargués les se-

(*) En aquest número es publiquen els parlaments dels senyors J. Banús i Sans, president de la Secció de Literatura del "Centre", J. Puig Pujades, Pere Cavallé, J. Estadella Arnó i Pere Corominas, en la sessió necrològica que se celebrà el 4 de febrer en memòria d'Ignasi Iglesias.

ves mans de germà, perquè, nosaltres, i amb nosaltres els demás pobles, trobàvem sempre l'amic sol·licit, l'home tot humilitat, que des de Barcelona, el cor de Catalunya, havia sabut avivar el foc de l'afectuositat entre els pobles germans. Ningú com ell havia sabut agafar la bandera de la cordialitat, i aixecant-la per damunt els caps i per davall el cel blau de Catalunya, havia lograt aixoplugar a la seva ombra, tots els catalans.

L'Ignasi Iglesias ha estat enaltit amb molta justícia, com un gran poeta, com un insigne dramaturg. Però, senyors, hem de reconèixer que per damunt de la lírica de la seva poesia, per damunt la força i fluidesa de la seva dramàtica, hi batega un cor, un gran cor. Perquè el seu teatre no és foc d'encenalls, que s'apaga en baixar el teló. El seu teatre respon a l'alta concepció que l'Iglesias tenia de la vida, i ell, per mitjà dels personatges de les seves obres, ens dóna lliçons d'humilitat, aixeca els caiguts, dignifica els pobres, enalteix el treball, compadeix els vellets i vessa bàlsam d'amor, damunt els cors de pedra. L'Iglesias no fou un autor que escrivís per a anar al públic, però, en canvi, el públic anava a ell. Hi anà en vida, com ara hi anirà en mort. Perquè la tomba de l'Iglesias, ha d'ésser per nosaltres, els catalans, queicom de noble, perquè és com l'urna, com un Sagrari, on es guarda un cor bondadós, el cor més gran de tots els cors, un cor que si ha deixat de bategar dintre d'un cos d'home, ens el trobarem palpitant sempre, alenat sempre, en aquella "Llar apagada", en aquell "Foc Nou", en els "Vells", en les "Garses", en "Joventut", en la "Festa dels Ocells", i en el mateix *Cor del Poble*.

I, ara, que retreiem el bé que l'Iglesias ens ha fet, és de justícia retreure tot el càlzer d'amargor que passà, des dels seus començaments de Lleyda, a la seva entrada als teatres de Barcelona; i, després, quan molts homes li giraven l'espatlla, restant-li tancades les portes dels teatres, no perquè les obres de l'Iglesias fossin dolentes, sinó, precisament, perquè eren massa bones.

El traspàs de l'Iglesias, com el d'en Guimerà, ha deixat un gros buit en l'escena catalana. El teatre d'ambdós, sense tenir res de comú, convergia en arribar a les multituds, més encara el de l'Iglesias. Fixem-nos com referint-nos a les obres de Guimerà, podem parlar de "L'ànima és meua", i a les de l'Iglesias, del "Cor del Poble". Això és colpidor. Però mancats d'ambdues figures, cal pensar que difícilment trobarem qui vingui a substituir-los. Però fem els possibles, fem tot quant estigui al nostre abast, perquè el teatre pairal, resorgeixi triomfal, damunt els fonaments humans i amorosos, on l'ha bastit l'Ignasi Iglesias.

L'obra de l'Ignasi Iglesias viurà mentre visqui el teatre català. I encara que aquest morís, Déu no ho vulgui, l'obra de l'Iglesias restaria ferma, indestructible, perquè ha fet arrels en l'ànima del poble. I així, de generació en generació, es transmeteran les paraules del Mestre. Els avis ho diran als pares, aquests als fills. I ell, per boca de Norbert de "La llar apagada", ens re-

cordarà tothora aquestes paraules: *Els bons hem de perdonar! Hem de perdonar sempre! La clemència és la flor del sentiment que més ens acosta a Déu!* I els desgraciats, els esmaperduts, els desventurats, oïran sempre, sempre, aquelles paraules misericordioses, i tots, absolutament tots, sabran que hi ha un home, que, per gràcia "a la clemència i al perdó", vetllarà a prop de Déu, pel benestar d'ells, com fins ara hi havia vetllat ací en la terra.

J. BANÚS I SANS.